

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 253. An & qui cooperantes ad mortem justam rei incurrant irregularitatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

humanam societatem necessarium sit, ut communitas vel Princeps tanquam caput illius habeat jus puniendi singulos de communitate, etiam, si opus est morte, quemadmodum homo, etsi non sit Dominus membrorum suorum, sed custos, si tamen illorum aliquid corpori nocivum esse incipiat, potest illud tollere, & abscindere, permittente Deo Domino illorum, ne totum corpus pereat.

Quest. 253. An & qui cooperantes ad mortem justam rei incurrant irregularitatem?

Resp. Omnes, qui publica Authoritate aut vi illius iuste cooperantur, etsi non ita propinque ad prolationem sententiae sanguinis, sive mortis, sive mutilationis, vel ad executionem illius, sunt irregulares, etsi enim delictum nullum per hoc committant, quia tamen tales effundendo sanguinem à perfecta lenitate Christi, quam is in Altari offert Deo Patri, representanda recedunt, merito arcentur per irregularitatem ab Ordinibus (qui omnes referuntur ad Eucharistiam seu Altaris Sacramentum) suscipiendis vel susceptis exercendis, & à representanda persona Christi. Unde & hæc irregularitas non est tam poena quam moralis inhabilitas ad ministerium Altaris, juxta *c. suscepimus. in fin. h. t. D. Tho. 2. 2. q. 40. a. 2. in corp. Nav. in man. c. 27. n. 205. in fine. Pirh. h. t. num. 94.* tales autem sunt Accusatores, Delatores, Judices, Assesores, Consultores, Advocati, Testes, Notarii, sententiam scribentes, dictantes, subscribentes, quorum singuli, quia plures continent quaestiones, de singulis in particulari agendum in seq.

Quest. 254. An & qualiter Accusator Criminis contrahat irregularitatem?

1. Resp. Primò: Sive Clericus, sive Laicus accusans vel denuncians aliquem coram Judice Laico criminaliter de delicto morte vel mutilatione digno directè, non ad privatum interesse, sed ad vindictam publicam, securitatem morte vel mutilatione accusati, sit irregularis. Covar. in *Clem. unic. h. t. p. 2. §. 5. num. 1.* Suar. de *conf. d. 47. §. 2. num. 10.* Avil. de *conf. d. 5. §. 2. du. 10.* Pirh. *h. t. num. 101.* Quia, eodem tunc Judex infligat poenam ad instantiam accusatoris, hic est causa mortis vel mutilationis reo illatae, non obstant, quòd accusator protestetur, se quidem petere, ut puniatur reus, sed citra mortem vel mutilationem; eum talis protestatio vana sit, nihilque operetur. Quippe contraria ipsi accusationi, per quam directè Judex inducitur ad poenam sanguinis infligendam; cum requisitus ab accusatore ex officio debeat secundum leges judicare & punire.

2. Resp. Secundò: Quòd si tamen Accusator, sive Clericus, sive Laicus non accusaret criminaliter, sed civiliter petendo præcisè injuriæ & damni sibi illati reparationem, etiam petendo, ut puniatur poenâ pecuniaria sibi in dictam reparationem applicanda, non sit irregularis, etiamsi Judex deim infligat poenam mortis vel mutilationis, idque accusator Clericus prævideat; cum tunc mors illa sequatur per accidens & accusatori non imputetur. Covar. *l. c.* Suar. *l. c. num. 2.* Avil. *l. c. du. 9.* Mol. de *just. tr. 3. d. 8. n. 3.* Pirh. *num. 102.* Barb. in *c. Prælati. h. t. in 6. & ibi DD.* communiter. Arg. *cit. c. & c. postulasti. h. t. in 6.* idque, etiamsi Clericus capiat aut detineat (aut indicet, ubi capi possit) malefactorem deprehensum, eumque pro suo interesse Judici tradat. Covar. *l. c. num. 3.* Barb. *l. c. n. 4.* modò tamen expressè protestetur in ipso Judicio, se non petere vindictam criminis, sed solum in ordine ad justum suum interesse acculare, AA. iidem juxta *cit. c. Prælati.* Idque etiam coram Judice seculari, dum Accusator est Clericus, quia præmissa illa protestatione in accusatione civili non censetur cooperatio ad mortem, sed justa defensio & excitatio ad satisfactionem sibi præstandam. Omisâ verò illâ, accusans de crimine digno morte vel mutilatione indirectè censetur causa mortis, quæ tamen indirectè voluntas retractari censetur per illam protestationem. Suar. *l. c. Laym. l. c. c. 7. n. 5.* Quamvis autem *cit. c. 2. h. t. in 6.* solum fiat mentio de Clericis, quòd incurrant irregularitatem, si accusent non præmissâ protestatione, idem tamen dicendum de Laicis. Covar. *l. c. num. 1.* Nav. *l. c. num. 213.* Suar. *cit. §. 2. n. 6.* Avil. *l. c. §. 2. du. 9. §. 6.* Pirh. *num. 108.* quia per hoc laicis non imponitur novum gravamen, sed potius tanquam remedium inventum ad irregularitatem evitandam offertur, est tamen quòd ad illam irregularitatem inter Laicos & Clericos distinctio, quòd hi, si omisâ protestatione accusent, fiant irregulares, ex Homicidio illicito, quia illis prohibitum accusare in causa sanguinis sine protestatione. *c. postulasti. h. t. Gl. ibid. in fine.* Laici verò, etsi non præmissâ protestationem, sunt irregulares ex defectu perfectæ lenitatis. Nav. Avil. Pirh. *l. c. cit.* Porro hæc protestatio expressa sufficit ad evitandam irregularitatem, etiamsi ficta sit, & Accusator in animo velit & optet, ut accusatus occidatur, ut Covar. *l. c. §. 5. n. 2.* Avil. *l. c. Laym. cit. c. 7. in fine.* Mol. *l. c. d. 8. num. 4.* Pirh. *n. 104.* contra Nav. *cit. c. 27. num. 226.* Diaz. in *pract. crim. c. 102. num. 15.* & alios citatos à Barb. in *c. 2. h. t. in 6. num. 9.* Ex ea ratione, quòd irregularitas, utpote inducta solum jure Ecclesiastico, non præcipiente, nec puniente directè actus internos, & quia actus ille internus non influit in Homicidium, utpote incognitus Judici, non incurritur irregularitas per actum illum internum, sicut & contra ea incurritur omissione illius externæ protestationis, licet accusator internè habeat voluntatem, ut non occidatur; quia canones externam protestationem requirunt, & retenta in mente voluntas nihil operatur. Et hæc, etiam in foro conscientie, ut Pirh. *num. 104.* cum Diaz. *l. c. n. 16.* Item sufficit dicta protestatio ad evitandam irregularitatem, etiamsi accusanti sit certum moraliter, judicem poenam mortis illaturum, modò non inducatur ad iniquam sententiam ferendam, v. g. dum accusator verum delictum deferret, quia tamen illud probare non posset, inducit falsos testes, qui accusatum convenirent. Pirh. *num. 105.* citans Suar. *cit. §. 2. num. 8.* Arg. *c. 2. h. t. in 6.* Item si Clerici civiliter accusent non solum de injuriis suæ personæ aut suæ Ecclesie allatis, sed etiam de illatis parentibus, fratribus, liberis, propinquis, aliisque ita conjunctis, ut damnum vel injuria in ipsum redundet Accusatorem. Nav. *l. c. n. 213.* Covar. *l. c. n. 1.* Laym. *l. c. n. 5.* Pirh. *cit. n. 105. in fine;* fieret tamen irregularis etiam factâ illâ protestatione, si apud Judicem secularè accusaret civiliter extraneum quempiam alium de illatis ei damnis, si accusato mors deim infligeretur. Arg. *c. 2. h. t. in 6.* Suar. *l. c. num. 11.* Covar. *l. c. num. 4.* Nav. *l. c. n. 204.* Pirh. *num. 109.* ex ea ratione; quòd defensio juris proprii maximè sit naturalis, ac ideo

specia-